

BİREY OLMAYA ADIM ADIM

Anaokulu, çocuğun ailesi dışında karşılaştığı ilk sosyal ortamıdır. Çocuk burada sosyalleşmenin ve toplum içinde birey olmanın ilk adımlarını atar. Altı yaşa kadar olan gelişim dönemlerine baktığımızda çocukta daha oyun odaklı, eğlenceye dönük bir tutum gözlemleriz. Aslında bu olması gereken de bir durumdur. Bu dönem sonrasında çocuktan beklediğimiz şey çocuğun kendini akademik yatırıma yöneltebilmesidir. Dolayısıyla çocuğun kendini akademik yatırıma yöneltebilmesi için haz, eğlence odaklı süreci yaşayıp bu süreçten çıkabilmesi gerekir.

Anaokulu döneminin bu iki dönem arasındaki yumuşak geçişi sağlaması gerekir. Bu yüzden anaokulunda çocuğun sorumluluk duygusunu tanınmasını ve kuralları öğrenip uyumlu davranmasını bekleriz. Anaokulunda çocuğa bu kurallar çok keskin şekilde sunulmaz, burada asıl hedeflenen temelde çocuğun otorite kavramının farkına varmasıdır. Bu da aile içi hiyerarşik yapıyla pekişen bir durumdur. Bu kesinlikle “Sen çocuksun otur yerine!” gibi sert bir tutum değildir. Aile içinde çocuk, çocuk olduğunu bilmesi gerekir. Peki bu nasıl olur?

Aile içerisinde çocuğa her zaman söz hakkı tanınır ancak, çocuk büyük kararlara katılmaz, genelde kuralları anne-baba koyar ve çocuk anne-babasının güvenli kolları altındadır. Burada kural koymak demek çocuğu kısıtlamak demek değildir. Sadece çocuktan yapabileceğinden fazlasını istememek ve ona kendi içinde rahatça hareket edebileceği güvenli bir çerçeve sunmak demektir. Eğer çocuklarımızı hep hazda bırakırsak ve bazı şeyleri ertelemesini istemezsek, her istediklerinde anında bakım veriyor olursak, onları bir şekilde o hazın içinden çıkaramıyor oluruz. Ve çocuklar da okul sistemiyle karşılaştıklarında 40 dakika sırada oturmakta, kurallarla ilişki kurmakta zorlanırlar. Bu yüzden temelde ev içindeki o nesil farkının iyi çizilmiş olması gerekir. Bu aynı zamanda çocuklara güven duygusu da verir. Çocuk otorite olarak gördüğü kişiyi donanımlı, güvenilir ve başvurduğunda yardımcı olabilecek kişiler olarak görürse kurallarla ilişki kurması da kolaylaşır.

Çocuk anaokuluna geldiğinde ilk öğrendiği şey ertelenmektir. Çünkü artık hep anne ile dipdibe değildir. Dünyaya geldiği andan itibaren benmerkezci tutumda olan, her istediğinde isteklerine kavuşan çocuğun bu hazzı erteleyebilmesi ve annesi ile ayrı kalabilme kapasitesi aslında akademik yatırıma dönmesini sağlayan şeydir. Anaokulunda bu yumuşak geçişi sağlayan çocuğun sorumluluk duygusu gelişecek ve ilköğretim döneminde uyumlu bir eğilim gösterecektir.

Çocuğun sorumluluk duygusunun gelişimi için anne-babalara tavsiyeler:

- Özbakımını onun üstlenmesini sağlayın, çünkü artık çocuğunuz bunu yapabilecek kas becerisine sahip. Bedeninin sorumluluğunu alması aynı zamanda çocuğunuza mahremiyet duygusu da yaşatacaktır.
 - Sosyalleşmeye başlayan çocuğunuzun kendi başına kaldığında “arkadaşlık ilişkilerini yönetmek” gibi bazı kararları kendisinin almasına müsaade edin. Bu çocuğunuzun sorumluluk alanını genişletecektir.
 - Çocuğunuza “yeterince iyi yapmasını beklemeden ve takdir ederek” çevresiyle, odasının düzeniyle alakalı sorumluluklar verebilirsiniz.
- Çocuğunuzdan verilen etkinlik ve çalışmalarını belirlenen süre içerisinde tamamlamasını isteyebilirsiniz. Bu okula dair ödev ve sorumluluk bilincini artıracaktır.